

A

a due passi da qc/qn | dwa kroki od czegoś/kogoś

a fuoco basso | na małym ogniu

a parere di qn | zdaniem kogoś

a patto che [+ congiuntivo] | pod warunkiem, że

a pieno titolo | w pełni, na pełnych prawach

a più riprese | wielokrotnie

a quattro zampe | czworonożny

a seconda di qc/qn | w zależności od czegoś/kogoś

a tema | tematyczny

a testa in giù | głową do dołu

a volte | czasami

a bordo di qc | na czymś, na pokładzie czegoś

a causa di qc/qn | z jakiegoś/ czczegoś powodu

a cavallo fra qc e qc | na przełomie czegoś i czegoś

a destra di qc/qn | na prawo od czegoś/kogoś

a detta di qn | zdaniem kogoś

a partire da qc | począwszy od czegoś/kogoś

a più riprese | wielokrotnie

a pochi passi da qc/qn | kilka kroków od czegoś/kogoś

a seguito di qc | po czymś, w następstwie czegoś

a seguito di qc | w następstwie, w wyniku czegoś

a testa in giù | głową do dołu

a.C. (avanti Cristo) | p.n.e., przed naszą erą, przed Chrystusem

abbandonare qc/qn | porzucać, opuszczać coś/kogoś

abbandonarsi a qc | oddawać się czemuś

abbandonato | porzucony

abbellire qc/qn (io abbellisco) | upiększać coś/kogoś

abbellito da qc/qn | upięszony, ozdobiony czymś/przez kogoś

abbinare qc a qc | zestawiać coś z czymś

abbondare di/in qc/qn | obfitować w coś/kogoś

abbracciare qc/qn | obejmować coś/kogoś

abile in qc | zdolny, zręczny, umiętny w czymś

abolire qc (io abolisco) | znosić, likwidować coś

accadere (aus. essere, solitamente 3 persona sing. e pl., p. remoto accadde, accadde) | wydarzać się

accatastare qc | układać, ustawiać coś w stertę

accattivante | atrakcyjny, pociągający

accessibile a qn | dostępny dla kogoś

accogliente | przytulny, miły, gościnny

accogliere qc/qn (p. pass. accolto, p. remoto io accolsi, tu accogliesti) | przyjmować coś/kogoś

accogliere qn (p. pass. accolto, p. remoto io accolsi, tu accogliesti) | przyjmować kogoś

accontentare qn | zadowalać kogoś

accorgersi che (p. pass. accorto, p. remoto io mi accorsi, tu ti accorgesti) | orientować się, zdawać sobie sprawę, że

accorrere (aus. essere, p. pass. accorso, p. remoto io accorsi, tu accorresti) | przybywać, śpieszyć

acquistare qc | kupować coś

ad esclusione di qc/qn | z wyjątkiem czegoś/kogoś

ad ogni angolo | na każdym rogu

ad opera di qn | wykonany przez kogoś

addentrarsi tra/in qc | wchodzić, zagłębiać się między/w coś

addietro | temu, wstecz

addirittura | nawet, wręcz

adeguato | odpowiedni

adiacente a qc | przylegający do czegoś

affabile | miły, sympatyczny, uprzejmy

affacciarsi su qc | wychodzić na coś (np. o oknie, domu)

affascinare qn | fascynować, oczarowywać kogoś

affermare qc | twierdzić, utrzymywać coś

affettuosamente | czule

affiggere qc a qc/qn (p. pass. affisso, p. remoto io affissi, tu affiggesti) | przyczepiać, przywieszać coś do czegoś/kogoś (zwykle w miejscu publicznym)

affollato | zatłoczony

affondare le radici in qc | wywodzić się od/z czegoś, mieć początek w czymś, sięgać korzeniami do czegoś

affondato | zatopiony

affrontare qc/qn | stawiać czoła czemuś/komuś

afoso | duszny

aggiungere qc a qc (p. pass. aggiunto, p. remoto io aggiunsi, tu aggiungesti) | dodawać coś do czegoś

agognato da qn | pożądaný przez kogoś

ai sensi di qc | w myśl czegoś (artykułu, ustawy)

ai tempi di qc/qn | w jakichś/ czyichś czasach

al buio | w ciemności

al calar del sole | o zachodzie słońca

al di là di qc | po drugiej stronie czegoś

al meglio | jak najlepiej

al secolo | w życiu świeckim

al termine di qc | na koniec czegoś

alato | skrzydlaty

alberato | porośnięty drzewami, zadrzewiony

all'alba | o świcie

all'aperto | na świeżym powietrzu

all'apparenza | z pozoru

all'epoca | wtedy, wówczas

all'esterno | na zewnątrz

all'improvviso | nagle

all'incirca | około, mniej więcej

all'insegna di qc | pod znakiem czegoś

all'interno di qc | wewnątrz, w środku czegoś

alla luce di qc | w świetle czegoś

alla morte di qn | po czyjejś śmierci

alla portata di qn | w czyjś zasięgu

alla ricerca di qc/qn | w poszukiwaniu czegoś/kogoś

allattare qn | karmić piersią kogoś

allegato a qc | dołączony do czegoś, stanowiący aneks do czegoś

allineare qc/qn | wyrównywać, ustawiać w szeregu

allontanarsi da qc/qn | oddalać się od czegoś/kogoś

almeno | przynajmniej

alquanto | dość

alquanto | znacznie, wielce

alternato a qc/qn | na przemian z czymś/kimś

alti e bassi | wzloty i upadki

altrettanto [+aggettivo] | tak samo

alzato | podniesiony, uniesiony

amaro | gorzki

ambientato in [+luogo/ periodo] | (o filmie, książce) którego akcja dzieje się gdzieś/w jakimś czasie

ammirare qc/qn | podziwiać coś/kogoś

ammirato | podziwiany

ampio | duży, rozległy

ampio | szeroki

anche se | nawet jeśli

andare a finire | podziwiać się

andare al sodo | przechodzić do konkretów, nie owijać w bawełnę

andare contro qc/qn | być niezgodnym z czymś/kimś przeciwstawiać się czemuś/komuś

andare in rovina | upadać

andare) a spasso fra qc | przechadzać się pomiędzy czymś

animarsi | ożywiać się

animato | ożywiony

annegato | utopiony

annettere qc a qc (p. pass. annesso, p. remoto io annessi, tu annettesti) | włączać, przyłączać coś do czegoś

annualmente | rokrocznie

antiaereo | przeciwlotniczy

apparechiato | nakryty (o stole)

apparire (io appaio, aus. essere, p. pass. apparso, p. remoto io apparvi, tu apparisti) | pojawiać się

appartenente a qc/qn | należący do czegoś/kogoś

appartenere a qc/qn (io appartengo, p. remoto io appartenni, tu appartenesti) | należeć do czegoś/kogoś

appena | zaledwie, dopiero co

appeso a qc | zawieszony na czymś

appieno | w pełni

appositamente | specjalnie

apposito | specjalny

apprezzato da qn | doceniany przez kogoś

apprezzato | ceniony

approfitare di qc/qn | wykorzystywać coś/kogoś

appropriarsi di qc | przywłaszczać sobie coś

appunto | właśnie

aprire i battenti a qn | otwierać drzwi dla kogoś

arricchirsi di qc | wzbogacać się o coś

arricchito da qc | wzbogacony czymś

artificiale | sztuczny

artigianale | rzemieślniczy

artiodattile | parzystokopytny

assaggiare qc | spróbować, posmakować czegoś

assaporare qc | próbować czegoś, delectować się czymś

assediare qc/qn | otaczać, oblegać coś/kogoś

assicurarsi qc | zapewniać sobie coś

assoggettato | podporządkowany

assottigliarsi | stawać się coraz cieńszym

assumere il controllo di qc (p. pass. assunto, p. remoto io assunsi, tu assumesti) | przejmować kontrolę nad czymś

assumere il significato di qc (p. pass. assunto, p. remoto io assunsi, tu assumesti) | nabierać jakiegoś znaczenia

attaccabrighe (pl. attaccabrighe) | kłótlivy, awanturniczy

attendere qc/qn (p. pass. atteso, p. remoto io attesi, tu attendesti) | czekać, oczekiwać na coś/kogoś

attento | uważny

attiguo | przyległy, przylegający

attirare qc/qn | przyciągać coś/kogoś

attorno a qc | około czegoś (np. roku, godziny)

attrarre qc/qn (io attraggo, p. pass. attratto, p. remoto io attrassi, tu attraesti) | przyciągać coś/kogoś

attraversare qc | przechodzić przez coś, na drugą stronę czegoś

attrezzato con qc | wyposażony w coś

attribuire a qc lo status di qc (io attribuisco) | nadawać czemuś status czegoś

attribuire qc a qn (io attribuisco) | przypisywać coś komuś

augurarsi qc/che [+cong.] | życzyć sobie czegoś/żeby coś

aumentare (aus. essere) | wzrastać

avere il merito di fare qc | przyczyniać się do czegoś, zasłużyć się czymś

avere inizio | mieć początek

avere l'usanza di fare qc | mieć w zwyczaju robienie czegoś

avere la meglio su qn | uzyskać przewagę nad kimś, pokonać kogoś, wygrać z kimś

avere luogo | mieć miejsce

avere modo di fare qc | mieć okazję, sposobność, żeby coś zrobić

(avere) qc all'attivo | *przen.* mieć w dorobku, móc się poszczycić czymś

(avere) qc indosso | (mieć) coś na sobie (o ubraniu)

avvelenare qn | otruć kogoś

avvelenato | zatruty

avvenire (solo 3 pers. sing. e pl. avviene, avvengono, p. pass. avvenuto, aus. essere) | wydarzać się, mieć miejsce

avversario | przeciwny, wrogi

avvicinarsi a qc/qn | przybliżyć się do czegoś/kogoś

azionato da qc/qn | uruchamiany, napędzany czymś/przez kogoś

azzittirsi (io mi azzittisco) | cichnąć

B

balneare | kąpielowy, kąpieliskowy

barbuto | brodaty

beffeggiare qc/qn | szydzić z czegoś/kogoś

bellico | wojenny

ben presto | szybko

benché [+cong.] | chociaż

benedire qc/qn (io benedico, p. pass. benedetto, p. remoto io benedissi, tu benedicasti) | błogosławić coś/kogoś

benestante | zamożny

benvoluto da qn | lubiany przez kogoś

bizzarro | dziwny

boccacciano | dotyczący Giovanniego Boccaccia

borghese | mieszczański

brillante | błyskotliwy, genialny

bussare a qc/qn | pukać do czegoś/kogoś

buttare via qc/qn | wyrzucać coś/kogoś

C

cacciato da [+ un posto] da qn | wygnany skądś przez kogoś

cadere (aus. essere, p. remoto io caddi, tu cadesti) | upadać

calare | zapadać, opadać

calcolare qc | liczyć, obliczać coś

cambiare qc | zmieniać coś

cambiare | zmieniać się

camminare (aus. avere) | chodzić, spacerować

carico di qc | naładowany, wypełniony czymś

casareccio (o casereccio) | domowy

casuale | przypadkowy

catturare l'attenzione di qn | przyciągać czyjąś uwagę

catturare qc/qn | *dosł.* chwytać, łąpać coś/kogoś

cavarsela con qc/qn (aus. essere, io me la cavo, tu te la cavi, p. pross. io me la sono cavata, tu te la sei cavata) | radzić sobie z czymś/kimś

cedere qc a qn | odstępować coś komuś

celare qc | ukrywać coś

celarsi allo sguardo di qn | ukrywać się przed czyimś wzrokiem

celarsi | kryć się

celebrare qc/qn | świętować coś

celebre | słynny

cenare | jeść kolację

cercare di fare qc | próbować, starać się coś zrobić

cessare di fare qc | przestawać coś zrobić

chiudere in dolcezza qc (p. pass. chiuso, p. remoto io chiusi, tu chiudesti) | zakończyć coś czymś słodkim

circense | cyrkowy

circolare | okrężny, kolisty

circondato da qc/qn | otoczony czymś/kimś

circostante | okoliczny

coatto | przymusowy

cogliere qn in flagrante (io colgo, p. pass. colto, p. remoto io colsi, tu cogliesti) | złapać kogoś na gorącym uczynku

collegare qc con qc | łączyć, powiązywać coś z czymś

collinare | pagórkowaty

coloro che | ci, którzy

commerciale | handlowy

commissionare qc a qn | zlecać coś komuś

comodo | wygodny

compensare qn | płacić komuś, wynagradzać kogoś

competere con qc/qn | konkurować z czymś/kimś

complotista | spiskowy

comporsi di qc (p. pass. composto, solitamente 3 persona sing. e pl. si compone, si compongono, p. remoto si compose, si composero) | składać się z czegoś

composto da qc/qn | składający się z czegoś/kogoś

comprendere qc (p. pass. compreso, p. remoto io compresi, tu comprendesti) | zawierać, obejmować coś

comune | powszechny, wspólny

comunemente | powszechnie

comunque | jednak, w każdym razie

con agilità | zwinnie, sprawnie

con l'aggiunta di qc | z dodatkiem czegoś

con l'aiuto di qc/qn | za pomocą czegoś, przy pomocy kogoś

con l'eccezione di qc/qn | z wyjątkiem czegoś/kogoś

con largo anticipo | z dużym wyprzedzeniem

con lo scopo di fare qc | w celu zrobienia czegoś

concavo | wklęsły

concedersi qc (p. pass. concesso, p. remoto io mi concessi, tu ti concedesti) | pozwalać sobie na coś, zafundować sobie coś

concludersi (p. pass. concluso, solitamente 3 pers. sing. e pl., p. remoto si concluse, si conclusero) | kończyć się

concludersi con qc (p. pass. concluso, solitamente 3 persona sing. e pl., p. remoto si concluse, si conclusero) | zakończyć się czymś

condire qc con qc (io condisco) | przyprawiać coś czymś

condito con qc | przyprawiony, doprawiony czymś

condurre un'indagine (io conduco, p. pass. condotto, p. remoto io condussi, tu conducesti) | prowadzić śledztwo

confermare qc | potwierdzać coś

conficcato | wetknięty

connesso a qc/qn | związany z czymś/kimś

conquistare qc/qn | zdobywać coś/kogoś

consegnare qc/qn a qn | przekazywać coś/kogoś komuś

considerato [+aggettivo] | uważany za jakiś

consigliare qc a qn | radzić, polecać coś komuś

consumato | zużyty, zniszczony

contare su qc/qn | liczyć na coś/kogoś

contare | liczyć

contemporaneo | współczesny

contribuire a qc (io contribuisco) | przyczyniać się do czegoś, mieć wkład w coś

contribuire a qc/fare qc (io contribuisco) | przyczyniać się do czegoś/robienia czegoś

convesso | wypukły

convincere qn a fare qc (p. pass. convinto, p. remoto io convinsi, tu convincesti) | przekonywać kogoś do zrobienia czegoś

convincersi di qc (p. pass. convinto, p. remoto io convinsi, tu convincesti) | przekonywać siebie samego o czymś

convinto di qc | przekonany o czymś

convogliare qc in qc | odprowadzać coś gdzieś

coprire qc/qn con qc (p. pass. coperto) | przykrywać coś/kogoś czymś

coprirsi qc (p. pass. coperto) | zakrywać, przykrywać sobie coś

corre voce che (pl. corrono voci che) [+ cong.] | krąży plotka, że; mówi się, że

correggere qc/qn (p. pass. corretto, p. remoto io corressi, tu correggesti) | poprawiać coś/kogoś

corrente | bieżący

correre come un matto (p. pass. corso, aus. essere o avere, p. remoto io corsi, tu correstisti) | pędzić jak szalony

costante | ciągły

costituire qc (io costituisco) | stanowić coś

costituito da qc/qn | składający się z czegoś/kogoś

costretto a qc/fare qc | zmuszony do czegoś/robienia czegoś

crescente | rosnący

croccante | chrupiący

crocifiggere qn (p. pass. crocifisso, p. remoto io crocifissi, tu crocifigesti) | krzyżować kogoś

crollare | runąć, zawalić się

culminare con qc | kończyć się czymś

curioso | ciekawy, oryginalny

curvo | krzywy, zaokrąglony

custodire qc/qn (io custodisco) | przechowywać, pilnować, strzec

D

d.C. (dopo Cristo) | n.e. (naszej ery), *dosł.* po Chrystusie

d'altro canto | z drugiej strony

da non perdere | nie do przeoczenia, nie do stracenia, nie do przegapienia

da solo | sam

da subito | od początku

da tempo | od dawna

da un lato... dall'altro... | z jednej strony... z drugiej...

dal vivo | na żywo

dalle parti di qc | w okolicy czegoś

dapprima | najpierw

dare avvio a qc | dawać początek czemuś

dare i natali a qc/qn | wydawać na świat coś/kogoś

dare origine a qc | dać początek czemuś

dare sfogo a qc | dawać upust czemuś

darsi la mano | podawać sobie rękę

davanti a qc/qn | przed czymś/kimś

davvero | naprawdę

decrescente | malejący

decretare l'inizio di qc | dawać początek czemuś, stanowić początek czegoś

decretare qc | stanowić o czymś, nakazywać coś

dedicarsi a qc/qn | poświęcać się czemuś/komuś

degno di qc/qn | godny czegoś/kogoś

del tutto | całkowicie

delimitare i confini | wyznaczać granice

delimitato da qc | wyznaczony przez coś, ograniczony czymś

deludere qn (p. pass. deluso, p. remoto io delusi, tu deludesti) | rozczarowywać kogoś

denominato | zwany

derisorio | szyderczy, prześmiewczy

derivante da qc/qn | pochodzący od czegoś/kogoś

derivare da qc/qn | pochodzić od czegoś/kogoś

derubare qc/qn | okradać coś/kogoś

destinato a qc/qn | przeznaczony do czegoś/dla kogoś

destreggiarsi | *dost.* żonglować

determinato | określony

detto | zwany

devoto di qc/qn | *relig.* oddany czemuś/komuś

di beneficenza | dobroczynny

di derivazione [+aggettivo] | jakiegoś pochodzenia

di fatto | rzeczywiście, de facto

di fronte a qc/qn | naprzeciwko czegoś/kogoś

di legno | drewniany

di nascosto | po kryjomu

di ogni sorta | każdego rodzaju, wszelki

di origini [+aggettivo femminile plurale] | jakiegoś pochodzenia

di passaggio da/in un posto | przechodzący gdzieś, będący przejazdem gdzieś

di per sé | sam/a/i/e w sobie

di tendenza | modny

di tutto e di più | *dost.* wszystko i więcej

dietro le quinte | za kulisami

differenziarsi da qc/qn | różnić

differire da qc/qn (io differisco) | różnić się od czegoś/kogoś

diffondere qc (p. pass. diffuso, p. remoto io diffusi, tu diffondesti) | rozpowszechnić coś

diffondersi (p. pass. diffuso, p. remoto io mi diffusi, tu ti diffondesti) | szerzyć się, rozprzestrzeniać się

diffuso | rozpowszechniony

dimenticarsi di qc/qn | zapominać o czymś/kimś

dimenticato | zapomniany

dimezzare qc/qn | zmniejszyć o połowę, przepołowić coś/kogoś

dimostrarsi [+aggettivo] | okazywać się jakimś

dipingere (p. pass. dipinto, p. remoto io dipinsi, tu dipingesti) | malować coś

dipingere qc di giallo (p. pass. dipinto, p. remoto io dipinsi, tu dipingesti) | nadawać czemuś odcień sensacyjny, kryminalny

diramarsi | rozgałęziać się

diretto da | wyreżyserowany przez

disdegnare qc/qn | gardzić czymś/kimś

disparato | różny

dissanguato | wykrwawiony

disseminato | rozsiany

distante da qc/qn | oddalony od czegoś/kogoś

distante | odległy

distruggere qc/qn (p. pass. distrutto, p. remoto io distrussi, tu distruggesti) | niszczyć coś/kogoś, burzyć coś

disumano | nieludzki

divenire (aus. essere, p. pass. divenuto, p. remoto io divenni, tu divenisti) | stawać się

diventare (aus. essere) | stawać się

diventare qc/qn (aus. essere) | stawać się czymś/kimś

diverso da qc/qn | inny niż coś/ktoś

divertirsi a fare qc | bawić się, coś robiąc

divertirsi | dobrze się bawić

diviso in qc | podzielony na coś

doc (denominazione di origine controllata) | włoskie oznaczenie pochodzenia

doloroso | bolesny

donare qc a qn | dawać, podarowywać coś komuś

dotato di qc | wyposażony w coś

dritto | prosto

dubitare | wątpić

duellare | walczyć, pojedynkować się

dunque | więc, zatem

durante [+sostantivo] | podczas czegoś

durare (aus. essere) | trwać

duraturo | trwały

E

ebbene | otóż

eccessivamente | zbyt, przesadnie

edificare qc | wznosić, budować coś

edilizio | budowlany

effettivo | faktyczny, realny, rzeczywisty

effettuare qc | wykonywać coś

elaborato | wyszukany, też: skomplikowany

eletto | wybrany

ellittico | eliptyczny, owalny

emisferico | półkulisty

ennesimo | enty, kolejny, któryś z kolei

entrambi (f. pl. entrambe) | oba, oboje, obydwaj

ppure | jednak

ergersi (p. pass. erto, p. remoto io ersi, tu ergesti) | wznosić się

esclamare qc | wykrzykiwać coś

eseguire | robić, wykonywać

esentato da qc | zwolniony z czegoś

esibirsi (io mi esibisco) | występować

esitare a fare qc | wahać się, zwlekać, żeby coś zrobić

esplicito | jednoznaczny, wyraźny

esporre qc/qn (io espongo, p. pass. esposto, p. remoto io esposi, tu esponesti) | wystawiać coś/kogoś

esposto da qn | wystawiony, wywieszony przez kogoś

esprimere al meglio qc (p. pass. espresso, p. remoto io espressi, tu esprimesti) | wyrażać jak najlepiej coś

esprimere qc (p. pass. espresso, p. remoto io espressi, tu esprimesti) | wyrażać coś

esprimersi attraverso qc (p. pass. espresso, p. remoto io mi espressi, tu ti esprimesti) | wyrażać się poprzez coś

essere al corrente di qc | wiedzieć o czymś, być o czymś poinformowanym

essere composto da qc/qn | składać się z czegoś/kogoś

essere costretto a qc/fare qc | być zmuszonym do czegoś/do robienia czegoś

essere di proprietà di qn | być czyjąś własnością

essere in grado di fare qc | być w stanie coś zrobić

essere riferito a qc/qn | odnosić się do czegoś/kogoś

essere rinomato per qc | słynąć z czegoś

essere soliti fare qc | mieć w zwyczaju coś zrobić, zwykło się robić

essere in grado di fare qc | (być) w stanie coś zrobić

estendersi (p. pass. esteso, io mi estesi, tu ti estendesti) | rozciągać się

esterno | zewnętrzny

estivo | letni

eterno | wieczny

evadere da qc (p. pass. evaso, p. remoto io evasi, tu evadesti) | uciekać od czegoś

evitare qc/qn | unikać czegoś/kogoś

F

famoso | słynny, znany

far parlare di sé | być głośno o kimś

far sparire qc/qn | sprawić, żeby coś lub ktoś zniknęło

far tacere qn | uciszyć kogoś

farcito con qc | nadziewany czymś

fare a meno di qc/qn/fare qc | obywać się bez czegoś/kogoś/robienia czegoś

fare breccia nel cuore di qn | podbijać czyjeś serce

fare comparsa | pojawiać się

fare da cornice a qc | stanowić tło dla czegoś

fare da sfondo a qc | stanowić tło dla czegoś

fare finta di fare qc | udawać, że się coś robi

fare il giro del mondo | *dosł.* okrążyć świat

fare in tempo a fare qc | zdążyć coś zrobić

fare ingresso in qc | wchodzić gdzieś (np. na rynek), pojawiać się, też: wjeżdżać (np. do kraju)

fare la parte del leone | odgrywać najważniejszą rolę

fare la storia di qc | kształtować, tworzyć historię czegoś

fare ritorno [a + città, in + paese] | wracać gdzieś

farsi conoscere | prezentować się, dawać się poznać

fastoso | wystawny

fermarsi [a + città, in + paese] | zatrzymać się gdzieś

fermarsi a fare qc | zatrzymać się, żeby coś zrobić

fermarsi | zatrzymać się

feroce | brutalny

festeggiare qc/qn | świętować, czcić coś/kogoś

fiero di qc/qn | dumny z czegoś/kogoś

filante | ciągnący się

fingersi qn (p. pass. finto, p. remoto io finsi, tu fingesti) | udawać kogoś

finire su qc (in questo significato aus. essere) | trafiać (np. do gazet)

fino in fondo | do końca, w pełni

finora | do tej pory

finto | sztuczny

firmare qc | podpisywać coś

firmato | podpisany

fisso | stały

fitto | gęsty

fluire (io fluisco) | przepływać, płynąć

fondare qc | zakładać coś (np. miasto, stowarzyszenie, firmę)

fondarsi su qc | bazować, opierać się na czymś

fra l'altro | między innymi

freddato da qn | zabity przez kogoś

frequentato da qn | uczęszczany przez kogoś

friggere qc (p. pass. fritto, p. remoto io frissi, tu frigesti) | smażyć coś

fritto | smażony

fucilato da qn | rozstrzelany przez kogoś

fungere da qc/qn (p. pass. funto, ma di solito non si usa nei tempi composti, p. remoto io funsi, tu fungesti) | pełnić jakąś funkcję

G

generoso | hojny

gettare qc/qn in qc | wrzucać coś/kogoś gdzieś

girare per qc | krążyć, chodzić, spacerować gdzieś

girare qc | kręcić coś (sceny, film)

girarsi di spalle | odwracać się plecami

girato | nakręcony (o filmie)

giudicato [+ aggettivo] | oceniany jako jakiś, uważany za jakiś

giudiziario | prawny

giungere [a + città, in + paese] (aus. essere, p. pass. giunto, p. remoto io giunsi, tu giungesti) | przychodzić, przyjeżdżać, docierać gdzieś

giungere a qc (aus. essere, p. pass. giunto, p. remoto io giunsi, tu giungesti) | docierać do czegoś

giustiziare qn | stracić kogoś, wykonać wyrok śmierci na kimś

giustiziato da qn | stracony przez kogoś

gli albori (pl.) | początki

gli avanzi (con questo significato solitamente pl.) | resztki (jedzenia)

gli ebrei ashkenaziti (pl.) | Żydzi aszkenazyjscy, ludność żydowska, która w IX wieku osiedliła się na terenie Niemiec; od niej wywodzi się większość Żydów europejskich i amerykańskich

gli ebrei sefarditi (pl.) | Żydzi sefardyjscy, ludność żydowska z obszaru Półwyspu Iberyjskiego, która, po wygnaniu z Hiszpanii pod koniec XV wieku, osiedliła się m.in. we Włoszech, na Bliskim Wschodzie i w Ameryce Południowej.

gli occhiali (pl.) | okulary

godere di qc/qn | cieszyć się, rozkoszować się czymś/kimś

governare qc/qn | rządzić czymś/kimś

gradevole | przyjemny

grandioso | okazały, majestatyczny, wspaniały

grattato | zeskrobany, też: starty

grave | poważny, dotkliwy

gridare alla punizione divina (al miracolo, allo scandalo) | obwołać, uznać coś za karę boską (za cud, za skandal)

grigio | szary

guadagnare terreno | zyskiwać na popularności, rozpowszechniać się

guardarsi attorno | rozglądać się wokół

guidare qc/qn attraverso qc | prowadzić coś/kogoś przez coś

gustare qc | smakować coś

gustoso | smaczny

I

i bucatini (pl.) | długi makaron, podobny do spaghetti, z dziurką w środku

i carciofi alla giudia | danie żydowskorzymskie, karczochy namaczone w wodzie i soku z cytryny i smażone na głębokim oleju

i ceci (pl.) | ciecierzycza

i fondi (in questo significato solitamente al pl.) | fundusze

i generi alimentari (pl.) | artykuły spożywcze

i gioielli (pl.) | biżuteria

i vermicelli (pl) | *dosł.* robaczki, rodzaj makaronu podobny do spaghetti, ale trochę grubszy

i crostacei (pl.) | skorupiaki

i dintorni (pl.) | okolica

i festeggiamenti di qc (pl.) | uroczystość, obchody czegoś

i filippini | filipini, oratorianie

i legumi | rośliny strączkowe

i lupini (pl.) | łubin

i potenti (con questo significato solitamente solo al pl.) | możni

i Re Magi | Trzej Królowie

i rigatoni (pl.) | gruby prążkowany makaron w kształcie rurek

ignaro di qc | nieświadomy czegoś

il baccalà (pl. i baccalà) | suszony i solony dorsz

il ballerino (f. la ballerina) | tancerz/rka

il ballo | taniec

il bancone | lada, bar

il basalto | bazalt, rodzaj skały wulkanicznej

il benessere del corpo | dobre samopoczucie fizyczne, dobra kondycja ciała

il bimbo | dziecko

il borgo (pl. i borghi) | wieś, miasteczko

il borseggiatore (f. la borseggiatrice) | kieszonkowiec

il braccialetto | bransoletka

il braccio (pl. le braccia) | ramię, ręka

il brivido | dreszcz

il buco (pl. i buchi) | dziura

il buco della serratura (pl. i buchi) | dziurka od klucza

il bue (pl. i buoi) | wół

il bugiardo | kłamca

il bullo | nicpoń, chuligan, zabijaka

il buon auspicio (pl. i buoni auspici) | dobra wróżba

il buon senso | zdrowy rozsądek

il buongustaio (f. la buongustaia, m. pl. i buongustai) | smakosz/ka

il burro | masło

il busto | popiersie

il cacio (pl. i caci) | ser

il cadavere | ciało, zwłoki

il calare della sera | zmrok, zapadnięcie zmroku

il calcestruzzo | beton

il cambiamento | zmiana

il camion (pl. i camion) | ciężarówka

il campionato | mistrzostwa, zawody

il campo di gioco | pole gry, boisko

il campo di sterminio | obóz zagłady

il canolo | typowe ciastko sycylijskie w postaci rurki nadziewanej kremem z ricotty

il cannone | armata

il capitolo | rozdział

il capo del governo | szef rządu

il capolavoro | arcydzieło

il caposaldo (pl. i capisaldi) | podstawa, też: fundament, filar

il carrello per la spesa | wózek na zakupy, torba na zakupy na kółkach

il carro | wóz

il casone | blok

il cavallo | koń

il centinaio (pl. le centinaia) | setka, ok. stu

il ceppo | pień

il cerchietto | kółko, obręcz

il cerchio (pl. i cerchi) | okrąg, koło

il cereale | zboże

il cervello | mózg

il cibo | jedzenie

il coetaneo (f. la coetanea) | rówieśnik/czka

il colle | wzgórze

il collo | szyja

il colonnato | kolumnada

il comando | dowództwo

il compatrono (f. la compatrona) di qc/qn | współpatron/ka czegoś/kogoś

il complotto | spisek

il comportamento | zachowanie

il concilio | sobór

il condannato a morte | skazany na śmierć

il condimento | przyprawa, farsz, dodatek (np. sos do makaronu)

il confine | granica

il coniglio | królik

il connubio di qc con qc | udane połączenie czegoś z czymś

il consiglio | rada

il contorno | dodatek do dania

il convento di clausura | klasztor klauzurowy

il coro | chór

il corteo | orszak, pochód, parada

il cucitore (f. la cucitrice) | krawiec/krawcowa

il cuoco (f. la cuoca, pl. i cuochi/le cuoche) | kucharz/ka

il curato | proboszcz, też: wikary

il decesso | zgon

il dedalo | labirynt

il defunto | zmarły

il degrado | upadek, zniszczenie

il delitto | zbrodnia

il denaro (solo sing.) | pieniądze

il desiderio (pl. i desideri) | pragnienie

il diametro | średnica

il digiuno | post

il dio (pl. gli dei) | bóg

il dipinto | obraz

il direttore di gara | sędzia, arbiter

il diritto | prawo

il divertimento | zabawa

il divieto | zakaz

il dono | prezent

il doppiatore (f. la doppiatrice) | osoba podkładająca głos w filmie

il dubbio (pl. i dubbi) | wątpliwość

il falegname | stolarz

il farro | pszenica płaskurka

il fattore | czynnik

il fedele | wierny

il fegato | wątroba

il fianco (pl. i fianchi) | bok, biodro

il film bandiera (i film bandiera) | sztandarowy film

il filone | prąd, gatunek

il fiordilatte (i fiordilatte) | mozzarella z mleka krowiego

il fiore di zucca | kwiat cukinii

il fischio | gwizdek

il fiume | rzeka

il fodero | pochwa, futerał broni siecznej

il forno a legna | piec opalany drewnem

il fortunato | szczęśliwiec

il fruscio (pl. i fruscii) | szmer, szelest (wody, liści, ubrania)

il fulcro | podstawa, fundament, istota

il fulmine | piorun

il funerale | pogrzeb

il fuoco d'artificio (pl. i fuochi d'artificio) | fajerwerki

il fuoco dell'ellisse (pl. i fuochi dell'ellisse) | ognisko elipsy

il furto | kradzież

il gemello | bliźniak

il genere | rodzaj

il ghiaccio | lód

il ghiro | popielica szara

il giocatore (f. la giocatrice) | gracz, zawodnik

il gioco (pl. i giochi) | gra, zabawa

il gioco di prestigio (pl. i giochi di prestigio) | sztuczka, trik

il giocoliere (f. la giocoliera) | żongler/ka

il giro | okrążenie

il giudaico | Żyd

il governo | rząd

il gradino | stopień

il grande schermo | duży ekran, kino

il grasso | tłuszcz

il gregge | stado, trzoda

il ladro | złodziej

il laghetto | jezioro

il lancio di qc | rzut, rzucenie czegoś

il lanzicheneco | landsknecht, żołnierz zaciężnych formacji piechoty pochodzenia niemieckiego

il lato oscuro di qc/qn | ciemna strona czegoś/kogoś

il lato | bok, strona

il lavoratore edile (f. la lavoratrice edile) | pracownik budowlany

il legame | związek

il linguaggio | język

il litorale | wybrzeże

il locale di servizio | pomieszczenie służbowe

il luogo (pl. i luoghi) | miejsce

il luogo comune (pl. i luoghi comuni) | stereotyp

il luogo di ritrovo (pl. i luoghi di ritrovo) | miejsce spotkań

il maestro fioraio (f. la maestra fioraia) | mistrz/yńi florystyki

il mantenimento di qc/qn | utrzymanie czegoś/kogoś

il manuale | podręcznik
il mattatoio (pl. i mattatoi) | rzeźnia, ubojnia
il mattone | cegła
il mazzuolo | młotek
il Medioevo | Średniowiecze
il membro | członek
il mercato delle pulci | pchli targ
il mese | miesiąc
il messo | wystannik, postaniec
il mestiere | zawód, profesja
il metro cubo | metr sześcienny
il mezzo di soccorso | pojazd ratunkowy
il mezzo | środek
il miele | miód
il migliaio (pl. le migliaia) | około tysiąca
il miglio | proso
il mitra (pl. i mitra) | karabin maszynowy
il modo di porsi | postawa, zachowanie
il modo | sposób
il monastero | klasztor
il monumento a qc/qn | pomnik ku czci czegoś/kogoś
il movimento | ruch
il muro di cinta | mur obwodowy
il negozio (pl. i negozi) | sklep
il negozio d'abbigliamento (pl. i negozi d'abbigliamento) | sklep z odzieżą
il nepotismo | nepotyzm
il ninfeo | nimfeum, w budownictwie starożytnego Rzymu: architektoniczne zamknięcie wodociągów w formie monumentalnej budowli
il padiglione | pawilon
il paesaggio (pl. i paesaggi) | krajobraz
il palato | podniebienie
il palcoscenico | scena
il papavero | mak

il pappagallo | papuga
il parere | zdanie, opinia
il passatempo | rozrywka, hobby
il passo | krok
il pasto | posiłek
il patrizio | patrycjusz
il pavimento | podłoga, posadzka
il pavone | paw
il pellegrino | pielgrzym
il pennellino | pędzelek
il pentito | świadek koronny; przestępca, który zdecydował się współpracować z wymiarem sprawiedliwości w zamian za np. złagodzenie kary
il peplum | podgatunek filmów historycznych, których akcja dzieje się w czasach biblijnych, w antycznej Grecji lub Rzymie
il perché (pl. i perché) | powód
il permesso | pozwolenie
il personaggio (pl. i personaggi) | postać, bohater
il pescivendolo | sprzedawca ryb
il pezzo | kawałek
il piacere | przyjemność
il piano | piętro
il piatto | danie, potrawa
il piazzale | plac
il pittore (f. la pittrice) | malarz/ka
il pollice | kciuk
il ponte | most
il pontefice | papież
il popolano (f. la popolana) | osoba pochodząca z ludu
il portavoce (f. la portavoce) | rzecznik/czka
il portone | drzwi, wrota, brama
il posto di villeggiatura | miejscowość wypoczynkowa, letnisko
il potere temporale | władza świecka
il potere | moc
il potere | władza

il presagio di qc (pl. i presagi) | omen, zwiastun czegoś
il presidente del Consiglio | Prezes Rady Ministrów
il prestigiatore (f. la prestigiatrice) | magik, iluzjonista
il prestito di denaro | pożyczka pieniężna
il prete | ksiądz
il prigioniero di guerra | jeńiec wojenny
il primo piatto | pierwsze danie
il principio (pl. i principi) | zasada
il priorato | przeorstwo, zakon
il procione | szop pracz
il pronao | pronaos, przedsionek świątyni greckiej
il protettore (f. la protettrice) di qc/qn | opiekun/ka, obrońca/czyni czegoś/kogoś
il provvedimento contro qc/qn | sankcja przeciw czemuś/komuś
il pugno chiuso | zaciśnięta pięść
il punto cardine | trzon, podstawowy element
il punto d'accesso | punkt dostępu
il punto di riferimento | punkt odniesienia
il punto di ritrovo | miejsce spotkań
il Purgatorio | czyściec
il quadro | obraz
il quartiere | dzielnica
il rastrellamento | przeszukanie, obława
il re (pl. i re) | król
il recinto | ogrodzenie
il regno | królestwo
il rettilineo | prosta (droga, ulica)
il ricovero | schronienie
il rigattiere | handlarz starzyzną
il Rinascimento | Odrodzenie
il rione | dzielnica
il ripieno | nadzienie
il riposo | odpoczynek

il riscontro | potwierdzenie, dowód

il Sacco di Roma | Złupienie Rzymu

il sacerdote | ksiądz, kapłan

il salto | skok

il sangue | krew

il sanpietrino | kamień brukowy używany na placu św. Piotra oraz w centrum Rzymu

il sapore | smak

il sasso | kamień

il segnale | znak, sygnał

il selciato | bruk

il senso letterale | znaczenie dosłowne

il sentimento | uczucie

il sindacato | związek zawodowy

il sisma (pl. i sismi) | trzęsienie ziemi

il sito archeologico | stanowisko archeologiczne, wykopalisko archeologiczne

il soggiorno | pobyt

il sogno | sen, marzenie

il sopravvissuto | ocalały

il sopruso | nadużycie, też: nękanie, przemoc

il sostenitore (f. la sostenitrice) | zwolennik/czka

il sugo | sos

il suonatore di qc | muzyk grający na jakimś instrumencie

il supereroe (la supereroina) | superbohater/ka

il superpotere | nadludzka siła/moc

il suppli (pl. i suppli) | nadziewany krokiet ryżowy

il tacco a spillo (pl. i tacchi a spillo) | wysoki obcas, szpilka

il telo | pas płótna

il tempietto | mała świątynia

il tempio (pl. i templi) | świątynia

il terremoto | trzęsienie ziemi

il tifoso (f. la tifosa) | kibic

il tombino | studzienka

il tracciato | przebieg, trasa

il tramonto | zachód słońca

il tranviere | motorniczy

il tratto | odcinek

il travertino | trawertyn, rodzaj białej skały osadowej

il tris | kółko i krzyżyk

il tronco (pl. i tronchi) | pień

il tufo | tuf, rodzaj skały osadowej

il vagone bestiame (i vagoni bestiame) | wagon bydłocy

il valore | wartość

il vapore | para

il veicolo | pojazd

il venditore (f. la venditrice) ambulante | sprzedawca wędrowny, uliczny

il venditore (f. la venditrice) | sprzedawca/czyni, handlarz

il Venerdì Santo | Wielki Piątek

il vetturino | dorożkarz

il viale | aleja

il vicolo | zaułek

il vino passito | słodkie wino z suszonych winogron

il viottolo | uliczka

il viso | twarz

il vitello (f. la vitella) | cielak

il vizio (i vizi) | wada, przywara

il vociare | zgietk, harmider

il volto | twarz, oblicze

il/la borsista (m. pl. i borsisti, f. pl. le borsiste) | stypendysta/ka

il/la credente | osoba wierząca

il/la fedele | wierny/a

il/la figurante | statysta

il/la fumettista (m. pl. i fumettisti, f. pl. le fumettiste) | autor/ka komiksów

il/la giornalista (m. pl. i giornalisti, f. pl. le giornaliste) | dziennikarz/rka

il/la giudice | sędzia

il/la parente | krewny/a

il/la partecipante | uczestnik/czka

il/la passante (pl. i/le passanti) | przechodzień

il/la protagonista (pl. i protagonisti/le protagoniste) | bohater/ka

il/la rappresentante | przedstawiciel/ka

il/la testimone di qc/qn (pl. i/le testimoni) | świadek czegoś/kogoś

immancabilmente | na pewno

immemorabile | niepamiętny

immergersi in qc (p. pass. immerso, p. remoto io mi immersi, tu ti immergesti) | zanurzać się w czymś

immerso in qc | zanurzony w czymś

immortalare qc/qn | uwieczniać coś/kogoś

immortalato | upamiętniony, uwieczniony

impari (pl. impari) | nierówny

impastare qc con qc | zagniatać, wymieszać coś z czymś (o składnikach)

impastato con qc | wymieszany z czymś

impiegato per qc/fare qc | użyty do czegoś / żeby coś zrobić

imporre qc a qn (io impongo, p. pass. imposto, p. remoto io imposi, tu imponesti) | narzucać coś komuś

impresiosire qc/qn (io impresiosisco) | upiększać, ozdabiać coś/kogoś

in attesa di qc/qn | w oczekiwaniu na coś/kogoś

in balia di qc | na pastwę czegoś

in cambio di qc | w zamian za coś

in cerca di qc/qn | w poszukiwaniu czegoś/kogoś

in cima a qc | na szczycie czegoś

in compagnia di qn | w towarzystwie kogoś

in diretta televisiva | na żywo (w telewizji)

in fondo a qc | w głębi, na końcu czegoś

in fuga da qc/qn | uciekając od czegoś/kogoś

in funzione | działający

in giornata | w ciągu dnia

in grado di fare qc | zdolny do zrobienia czegoś

in grembo | w łonie

in merito a qc/qn | odnośnie czegoś/kogoś

in mezzo a qc/qn | wśród czegoś/kogoś

in modo che [+cong.] | żeby

in modo da fare qc | w celu zrobienia czegoś, żeby coś zrobić

in muratura | murowany

in onore di qc/qn | ku czci czegoś/kogoś

in ordine di apparizione | w kolejności pojawiania się

in ordine di grandezza | co do wielkości

in piedi | na stojąco

in precedenza | wcześniej

in punta di piedi | na paluszkach

in seguito a qc | w wyniku czegoś, wskutek czegoś

in seguito | następnie

in solievo di qn | w uldze komuś

in suffragio di qn | w intencji kogoś

inaspettatamente | nieoczekiwanie

incarnare qc/qn | wcielać się w coś/kogoś, uosabiać coś/kogoś

incerto | niepewny

inclinato | pochyły

incolume | cały i zdrowy, bez szwanku

incuneato tra qc | wciśnięty, wtłoczony między coś

incuriosito da qc/qn | zaciekawiony czymś/przez kogoś

indicato da qc/qn | wskazany, oznaczony przez coś/kogoś

indimenticabile | niezapomniany

indiscusso | niepodważalny, bezsprzeczny

indissolubilmente | nierozdzielnie

indolente | leniwy

indossare qc | mieć na sobie, być ubranym w coś

infastidire qn (io infastidisco) | przeszkadzać komuś, irytować kogoś

infatti | rzeczywiście, w rzeczy samej

inferire un colpo (io inferisco, p. pass. inferto, p. remoto io inferii, inferisi, tu inferisti) | wymierzać, zadawać cios, uderzenie

infilzarsi su qc | nadziewać się na coś

ingente | ogromny, znaczący

innalzato | podwyższony

innocente | niewinny

innumerevole | niezliczony

insaziabile | nienasycony, nieugaszony

insensato | bezsensowny

inserito | wkomponowany, wstawiony, włożony

insolito | niezwykły

intatto | nienaruszony, nietknięty

integerrimo | nieskazitelny, nieposzlakowany

intendere fare qc (p. pass. inteso, p. remoto io intesi, tu intendesti) | zamierzać coś zrobić

intento a fare qc | robiący coś, zajęty robieniem czegoś

interamente | w całości

interpretare (un film) | grać w filmie

interpretato da qn | grany przez kogoś

interrompere qc (p. pass. interrotto, p. remoto io interruppi, tu interrompesti) | przerywać coś

interrotto da qc/qn | przerwany przez coś/kogoś

intorno a qc/qn | wokół czegoś/kogoś

intravedere qc/qn (p. pass. intravisto, p. remoto io intravidi, tu intravedesti) | dostrzegać coś/kogoś

intrecciarsi con qc/qn | splatać się z czymś/kimś

inusuale | niezwykły, niecodzienny

inutile | niepotrzebny, bezwartościowy

invariato | niezmienny

invece di qc/fare qc | zamiast czegoś/robienia czegoś

invendibile | niemożliwy do sprzedania

invertirsi | odwracać się

invincibile | niezwyciężony

invocare qc/qn | wzywać, błagać kogoś

irricognoscibile | nierozpoznawalny

irrinunciabile | niezastąpiony, niezbędny, *dost.* taki, z którego nie można zrezygnować

irripetibile | niepowtarzalny

irriverente | lekceważący

iscriversi in/tra (p. pass. iscritto, p. remoto io mi iscrissi, tu ti iscrivesti) | wpisywać się w coś

itinerante | wędrowny

ivi | tam

L

l'abbacchio (pl. gli abbacchi) | rzymskie określenie na jagnię

l'abbandono | porzucenie, opuszczenie, zaniedbanie

l'abitudine (f.) | przyzwyczajenie

l'abolizione di qc | zniesienie czegoś

l'accesso a qc | dostęp do czegoś

l'acciuga (pl. le acciughe) | sardela

l'acqua potabile | woda pitna

l'acquisto | zakup

l'addio a qc/qn | pożegnanie z czymś/kimś

l'agenda | terminarz, notatnik

l'aiutante (m/f, pl. gli/le aiutanti) | pomocnik/czka

L'Aja | Haga

l'alba | świt

l'albero | drzewo

l'alice (f.) | sardela

l'alimentazione (f.) | odżywianie, żywienie

l'alleanza | przymierze, sojusz

l'alleato | sojusznik, sprzymierzeniec

l'allenatore (f. allenatrice) | trener/ka

l'alluvione | powódź

l'Altare della Patria | Ołtarz Ojczyzny, zwany również Vittoriano, pomnik ku czci Wiktora Emanuela II znajdujący się na Kapitolu w Rzymie

l'alterco | kłótnia, scysja

l'altezza | wysokość

l'alunno | uczeń

l'amante (m/f, pl. gli/le amanti) | kochanek/ka

l'ambulante (m/f, pl. gli/le ambulanti) | wędrowny handlarz

l'amicizia | przyjaźń

l'amico di sempre | stary przyjaciel

l'ammirazione (f.) | podziw

l'ammodernamento | odnowa, modernizacja

l'amoreggiamento | flirt, miłostka, umizgi

l'Angelus | Anioł Pański

l'angolo | kąt, zakątek

l'anima | dusza

l'animella | grasicca, mleczko cielęce lub jagnięce

l'antenato | przodek

l'anziano | osoba starsza

l'apertura dei battenti | *przen.* Otwarcie

l'apparizione di qc/qn | pojawienie się czegoś/kogoś

l'appartamento | mieszkanie

l'appoggio di qc/qn | wsparcie czegoś/kogoś

l'aquila | orzeł

l'arancio amaro | pomarańcza gorzka

l'arciconfraternita | arcybractwo

l'argento | srebro

l'argilla | glina

l'arma (pl. le armi) | broń

l'armadio (pl. gli armadi) | szafa

l'armistizio (pl. gli armistizi) | rozejm, zawieszenie broni

l'arredo | mebel, element wyposażenia wnętrza

l'arringa (pl. le arringhe) | przemowa, oracja

l'arrosto | pieczeń

l'artefice (m/f, pl. gli/le artefici) | twórca/czyni, autor/ka

l'artificio (pl. gli artifici) | sztuczka

l'artigianato | rzemiosło, rękodzieło

l'artigiano | rzemieślnik

l'arzilla | termin rzymski określający rybę płaszczkę

l'ascesa al potere | dojście do władzy

l'aspetto esterno | wygląd zewnętrzny

l'aspetto | wygląd

l'asportazione di qc | usunięcie czegoś

l'associazione (f.) | stowarzyszenie

l'assoluzione | rozgrzeszenie, też: uwolnienie

l'attaccamento a qc/qn | przywiązanie do czegoś/kogoś

l'attentato | zamach

l'attimo | moment, chwila

l'attrattiva | atrakcja

l'auriga | woźnica

l'auto d'epoca (pl. le auto d'epoca) | samochód zabytkowy

l'auto di servizio (pl. le auto di servizio) | samochód służbowy

l'autotassazione (f.) | samoopodatkowanie

l'Ave Maria (pl. le Ave Maria o le Avemarie) | modlitwa Zdrowaś Maryjo

l'avvento di qc/qn | nadejście czegoś/kogoś

l'ebreo | Żyd

l'eccidio (pl. gli eccidi) | rzeź, masakra

l'edicolante (m/f, pl. gli/le edicolanti) | sprzedawca gazet, gazeciarsz

l'edificio (pl. gli edifici) | budynek

l'effetto civile | skutek cywilny

l'elenco (gli elenchi) | lista

l'entrata | wejście

l'erbetta dei campi | roślina dziko rosnąca wykorzystywana do sałatek

l'erede (m/f, pl. gli/le eredi) | spadkobierca/czyni

l'eroe (m.) (f. l'eroina) | bohater/ka

l'esagerazione (f.) | przesada

l'esercito | wojsko

l'esigente (m/f, pl. gli/le esigenti) | osoba wymagająca

l'esponente (m/f) | przedstawiciel

l'estimatore (m.)/(f. l'estimatrice) | znawca/czyni

l'esultanza | wybuch radości

l'età (pl. le età) | epoka

l'idiosincrasia | uprzedzenie, antypatia

l'imbianchino | malarz pokojowy

l'immaginario collettivo | wyobrażenia zbiorowa

l'immagine (f.) | zdjęcie

l'immensità | ogromność, bezmiar

l'immersione (f.) in qc | zanurzenie w czymś

l'impegno | zaangażowanie

l'imperatore (f. l'imperatrice) | cesarz/cesarowa

l'impossibilità | niemożność

l'impronta dialettale | naleciałość dialektalna

l'incapacità di fare qc | nieumiejętność, niezdolność do robienia czegoś

l'incertezza | niepewność

l'incidente (m.) | wypadek

l'inclinazione a/per qc/fare qc | skłonność do czegoś/robienia czegoś

l'incontro d'affari | spotkanie w interesach, biznesowe

l'incontro | spotkanie

l'incuria | zaniedbanie, niedbalstwo

l'indecenza | nieprzyzwoitość

l'indennizzo | odszkodowanie

l'indicazione (f.) | wskazówka

l'inesattezza | nieścistość

l'infarto | zawał serca

l'inferiorità di qc/qn | niższość czegoś/kogoś

l'inferno | piekło

l'infinità di qc | nieskończoność czegoś

l'inflessione (f.) | intonacja

l'ingresso | wejście

l'inondazione (f.) | zalanie, powódź

l'insegna | szyld

l'insegnamento | nauczanie

l'inseguimento | pogoń, pościg

l'interno di qc | wewnątrz czegoś

l'interno | wewnątrz

l'intestino tenue | jelito cienkie

l'intrattenimento | rozrywka

l'intrecciarsi di qc | przeplatanie się czegoś

l'intreccio (pl. gli intrecci) | splot

l'invenzione (f.) | wynalazek

l'investitura cardinalizia | nominacja kardynalska

l'iscrizione (f.) | inskrypcja, napis

l'isola pedonale | deptak

l'isola | wyspa

l'itinerario (pl. gli itinerari) | trasa, szlak

l'obbedienza a qc/qn | posłuszeństwo, podporządkowanie się czemuś/komuś

l'obbligo | obowiązek

l'obiettivo | cel

l'oblio | całkowite zapomnienie

l'odio | nienawiść

l'officina | warsztat, zakład, pracownia

l'omaggio a qc/qn | hołd czemuś/komuś

l'ombra | cień

l'ondata | fala

l'opera d'arte (pl. le opere d'arte) | dzieło sztuki

l'opera | dzieło

l'ordinanza | zarządzenie

l'ordine (m.) | porządek

l'ordine dorico (m.) | porządek dorycki

l'orecchino | kolczyk

l'orgoglio | duma

l'ornamento | ozdoba

l'oro | złoto

l'orologio ad acqua (pl. gli orologi ad acqua) | zegar wodny

l'orso | niedźwiedź

l'ortaggio (pl. gli ortaggi) | warzywo

l'orzo | jęczmień

l'osso [pl. le ossa/gli ossi] | kość

l'ossobuco (pl. gli ossobuchi) | gicz

l'osteria | gospoda, zajazd

l'ozio | lenistwo

l'uccello | ptak

l'umiltà | pokora

l'universo | wszechświat

l'Urbe | z łac. miasto, określenie używane w odniesieniu do Rzymu

l'usanza | zwyczaj

l'uva (solitamente solo sing.) | winogrona

la bancarella | stoisko, stragan

la bandiera | flaga

la barzelletta | dowcip

la Befana | wróżka o wyglądzie wiedźmy przynosząca podarki dzieciom 6 stycznia

la belva | drapieżnik, dzikie zwierzę

la benedizione di qc/qn | błogosławieństwo czegoś/kogoś

la bestiola | zwierzak, futrzak

la bolla | bulla, urzędowy dokument papieski

la borgata | przedmieście

la borsa nera | czarny rynek

la bottega (pl. le botteghe) | warsztat, sklep

la bottega artigianale (pl. le botteghe) | warsztat rzemieślniczy

la bufala | bawolica

la caccia a qc/qn | polowanie na coś/kogoś

la caccia | polowanie

la caduta | upadek

la calce | wapno

la campana | dzwon

la cantina | piwnica

la caponata siciliana | tradycyjny sycylijski dodatek, na który składają się podsmażane i duszone warzywa, głównie bakłażan

la carica di qn | jakaś funkcja, jakieś stanowisko

la carne di vitello | cielęcina

la carne | mięso

la carta stagnola | folia aluminiowa

la cartina | mapa

la casata | ród

la cascata | wodospad

la cassata | typowe ciasto sycylijskie nadziewane ricottą

la cava | kamieniołom

la cetra | cytra, instrument muzyczny

la cipolla | cebula

la coda alla vaccinara | danie kuchni rzymskiej, ogon wołowy duszony (il vaccinaro | rzymskie określenie rzeźnika)

la coda | ogon

la collana | naszyjnik

la collina | wzgórze

la comparsa di qc/qn | pojawienie się czegoś/kogoś

la comparsa | statysta

la competizione tra qn | rywalizacja pomiędzy kimś

la complessità | złożoność

la conchiglia | muszla

la condanna a morte | wyrok śmierci

la conferma di qc | potwierdzenie czegoś

la copertina | okładka

la Coppa Italia | Puchar Włoch, drugi pod względem ważności po Serie A turniej piłkarski we Włoszech

la corona d'alloro | wieniec laurowy

la corrente | prąd

la cortesia | uprzejmość

la crema pasticcera | krem budyniowy

la crocchetta | krokiet

la cronaca | kronika

la curiosità (pl. le curiosità) | ciekawostka

la decina | dziesiątek, ok. dziesięciu

la decina | około dziesięciu

la denominazione | nazwa

la dimora | dom, rezydencja, siedziba

la discarica (pl. le discariche) | wysypisko

la dissolutezza | rozwiązłość, rozpasanie

la distrazione | rozrywka

la facciata | fasada

la fama | sława

la fessura | otwór, szpara, szczelina

la festa di compleanno | impreza urodzinowa

la fetta | plaster

la fettina | plasterek

la fiaccolata | procesja z pochodniami

la fiera | targi

la figlia | córka

la foce | ujście rzeki

la foglia | liść

la fognatura | kanalizacja, ściek

la folla | tłum

la fonte | źródło

la fonte | źródło, materiał źródłowy

la forza di gravità | siła grawitacji

la fragola | truskawka

la fratellanza | braterstwo

la frotta | gromada, czereda

la gamba | noga

la gara a qc/fare qc | wyścig, rywalizacja w czymś/robieniu czegoś

la gara | konkurs

la ghiaia | żwir

la ghisia | żeliwo

la gioia | radość

la gioventù | młodzież

la gradinata | schody, trybuna

la griffe | marka (termin używany tylko w odniesieniu do luksusowych marek modowych)

la gru (pl. le gru) | żuraw

la guerra | wojna

la guida | przewodnik/czka

la lascivia | rozwiązłość, rozpusta

la lastra | płyta

la liberazione | wyzwolenie

la località (pl. le località) | miejscowość

la locandina | plakat (filmu bądź spektaklu)

la locuzione | powiedzenie, wyrażenie

la lotta contro qc/qn | walka z czymś/kimś, przeciwko komuś

la lotta | walka

la lunghezza | długość

la lupa | wilczyca

la lusinga (pl. le lusinghe) | pochlebstwo

la lussuria | rozwiązłość

la maestranza | siła robocza, załoga

la maestria | sztuka

la maglietta | koszulka

la malefatta | postępek, zły czyn

la mancanza di qc/qn | brak czegoś/kogoś

la mandorla | migdał

la melanzana | bakłażan

la mente | umysł

la meraviglia | cud

la mercanzia | towar

la merce | towar

la merenda | podwieczorek, przekąska

la messa | msza

la metà (pl. le metà) | połowa

la milza | śledziona

la miscela | mieszanka

la miseria | nędza

la molteplicità | wielorakość

la mondanità | światowość

la mostra | wystawa

la naumachia | naumachia, w starożytnym Rzymie, widowisko przedstawiające bitwę morską

la nave | statek

la noce | orzech

la pace | pokój

la palestra | sala gimnastyczna, siłownia

la palestra | siłownia

la palla | piłka

la pancetta | boczek

la panchina | ławka

la panna | śmietana

la parete | ściana

la parola di incoraggiamento | słowo zachęty

la parte terminale di qc | koniec, ostatnia część czegoś

la partita | mecz

la passione | namiętność

la pastella | ciasto lane (np. na naleśniki)

la pasticceria | cukiernia

la pena | kara

la perdita di qc/qn | strata czegoś/kogoś

la persecuzione di qc/qn | prześladowanie czegoś/kogoś

la personalità giuridica | osobowość prawna

la pesca (pl. le pesche) | brzoskwinia

la peste | dżuma

la picconata | uderzenie kilofem

la pietanza | potrawa, danie

la pietra | kamień

la pirofila | naczynie żaroodporne

la piscina | basen

la platea (pl. le platee) | publiczność

la poltrona | fotel

la pomice | pumeks

la porchetta | pieczone prosię

la portata | danie

la povertà | bieda

la prassi | praktyka, zwyczaj

la preghiera | modlitwa

la prelibatezza | przysmak, smakołyk

la presa di qc | zajęcie czegoś

la proprietà (pl. le proprietà) | własność

la prova | dowód

la quercia da sughero (pl. le querce da sughero) | dąb korkowy

la quotidianità | codzienność

la raccolta | zbiór

la rassegna | przegląd, festiwal

la retata | łapanka, nalot

la rete | sieć

la ricchezza | bogactwo

la ricerca di qc/qn | poszukiwanie czegoś/kogoś

la ricetta | przepis

la riconversione di qc in qc | przemiana, przekształcenie czegoś w coś

la rimozione di qc/qn | usunięcie czegoś/kogoś

la rissa | bójka, bijatyka

la ritirata da | odwrót skądś

la rivelazione | ujawniona informacja

la rivista | magazyn, czasopismo

la romanità | rzymskość

la ruota | koło

la sabbia | piasek

la sagra | święto, festiwal

la salita | stroma lub wznosząca się droga, podejście

la salsa | sos

la salsiccia (pl. le salsicce) | kiełbasa

la salvia | szalwia

la Santa Sede | Stolica Apostolska

la scalinata | schody

la scelta | wybór

la schiena | plecy

la sciagura | nieszczęście

la sciarpa | szalik

la scommessa | zakład

la scorta | eskorta, ochrona

la scritta | napis

la scultura | rzeźba

la sede | siedziba

la semplicità | prostota

la semplificazione | uproszczenie

la sepoltura | pochówek

la serratura | zamek (w drzwiach)

la sete | pragnienie, żądza

la sfilata di moda | pokaz mody

la sfumatura | odcień

la simonia | symonia, sprzedawanie i kupowanie godności kościelnych związanych z nimi dóbr materialnych

la socievolezza | otwartość, łatwość w nawiązywaniu kontaktów towarzyskich

la sofferenza | cierpienie

la soffitta | strych

la soluzione | rozwiązanie

la somiglianza con qc/qn | podobieństwo do czegoś/kogoś

la sommità (pl. le sommità) | szczyt

la sora | rzymski synonim signora, używany przed imionami, nazwiskami, tytułami itp.

la sorgente | źródło

la sorte | los

la sovranità | suwerenność

la spada | miecz

la specie (pl. le specie) | gatunek

la spensieratezza | bez troska

la speranza | nadzieja

la spiaggia (pl. le spiagge) | plaża

la spina | cierń, kolec

la squadra del cuore | ukochana drużyna

la squadra | drużyna

la stagione | pora roku

la stracciatina | derby

la strage | rzeź

la stragrande maggioranza di qc/qn | przeważająca większość czegoś/kogoś

la suora | zakonnica

la superficie (pl. le superfici) | płaszczyzna, powierzchnia

la superficie | powierzchnia

la sventura | nieszczęście

la tassa | podatek, opłata

la teglia | brytfanna, forma do pieczenia

la tentazione | pokusa

la tifoseria | kibice, ogół kibiców danej drużyny

la torre | wieża

la trama | fabuła

la trasversale | droga poprzeczna

la trattoria | gospoda, karczma

la travatura | belkowanie

la traversa | ulica poprzeczna

la trippa | flaki

la truppa | oddział

la valle | dolina

la vasca da bagno (pl. le vasche da bagno) | wanna

la velocità (pl. le velocità) | prędkość

la vena comica | humor

la verdura (al sing. con funzione di nome collettivo) | warzywa

la vicenda | zdarzenie, wydarzenie, też: bieg wydarzeń, historia

la vista | widok

la voce | głos

la voglia di qc/qn/fare qc | chęć, ochota na coś/kogoś/żeby coś zrobić

lanciare qc/qn | promować coś/kogoś

lanciarsi in qc | rzucać się w coś

largo | szeroki

lasciare di stucco qn | zadziwiać kogoś, wprawiać kogoś w ostupienie

lasciare il segno su qc | pozostawić ślad na czymś

lasciare qc/qn | zostawiać coś/kogoś

lastricato di qc | wybrukowany czymś

lastricato | brukowany

le condizioni (pl.) | warunki, okoliczności

le cure mediche (in questo significato solitamente al pl.) | opieka medyczna

le fave (pl.) | bób

le forze dell'ordine (pl.) | policja, siły porządkowe

le frattaglie (solitamente pl.) | podroby

le Frece Tricolori | zespół akrobacyjny Włoskich Sił Powietrznych

le interiora (pl.) | wnętrzości, podroby

le lenticchie (pl.) | soczewica

le macerie (pl.) | gruzy

le rovine (pl.) | ruiny

legato a qc/qn | związany z czymś/kimś

leggero | lekki

legno | drewno

lentamente | powoli

lessato | gotowany

letteralmente | dosłownie

levigato | wygładzony, polerowany, szlifowany

limitare qc/qn | ograniczać coś/kogoś

limitarsi a qc/a fare qc | ograniczać się do czegoś/do robienia czegoś

liquido | rzadki (o płynach), też: płynny, w płynie

lo sbandiatore (f. la sbandiatrice) | żonglujący/ a flagami podczas uroczystości parad

lo scalpellino | dłuto

lo schiavo | niewolnik

lo scoiattolo | wiewiórka

lo scontro | starcie

lo scopo | cel

lo scudetto | niewielka naszywka w kształcie tarczy noszona na koszulkach przez zwycięską drużynę; też: zwycięstwo w mistrzostwach

lo scultore (f. la scultrice) | rzeźbiarz/ka

lo sfollato | wysiedleniec

lo sfondo | tło

lo sfottò (pl. gli sfottò) | wyśmiewanie kogoś, przytyk, kpina (kolokwialnie)

lo spergiuro (f. la spergiura) | krzywoprzysięzca/czyni

lo spettatore (f. la spettatrice) | widz

lo spirito | duch

lo spogliarellista (f. la spogliarellista) | striptizer/ka

lo spogliatoio (pl. gli spogliatoi) | przebieralnia, szatnia

lo stabilimento | fabryka, zakład

lo Stato Pontificio | Państwo Kościelne

lo stato | państwo

lo stomaco (pl. gli stomaci) | żołądek

lo straccio (pl. gli stracci) | szmata, ścierka, gałgan

lo strato | warstwa

lo striscione | transparent

lo strutto | smalec

lo svago | rozrywka

lo sventramento | *dosł.* wypatroszenie, tu: wyburzenie

longilineo | smukły

lontano da qc/qn | daleko od czegoś/kogoś

lottare | walczyć

luminoso | świecący

lungimirante | dalekowzroczny

M

macellato | ubity (o zwierzęciu)

malgrado qc | pomimo czegoś

mancare (aus. essere) | brakować

mano a mano | stopniowo

mantenere il dominio su qc/qn (io mantengo, p. remoto io mantenni, tu mantenevisti) | utrzymywać władzę, panowanie nad czymś

mantenere la parola (io mantengo, p. remoto io mantenni, tu mantenevisti) | dotrzymywać słowa

mantenere qc [+ aggettivo] (io mantengo, p. remoto io mantenni, tu mantenevisti) | utrzymywać coś

medievale | średniowieczny

memorabile | pamiętny

menzionato da qc/qn | wspomniany przez coś/kogoś

meritare menzione | być wartym wspomnienia

meschino | nikczemny

mescolarsi con qc/qn | mieszać się z czymś/kimś

messo in vendita da qn | wystawiony na sprzedaż przez kogoś

metterci la faccia | brać odpowiedzialność za coś

mettere a segno qc (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | dokonywać czegoś (z powodzeniem), popełniać coś

mettere da parte qc (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | odkładać na bok coś

mettere fine a qc (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | kłaść kres czemuś

mettere in ginocchio qn (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | zwyciężać, pokonywać kogoś

mettere in risalto qc (p. pass. messo, p. remoto io misi, tu mettesti) | eksponować, podkreślać coś

mi raccomando | dobrze wam radzę, nalegam

migliorare qc | ulepszać coś

militare | wojskowy

minaccioso | groźny

minuscolo | malutki

mirabilmente | doskonale, po mistrzowsku

mirare a qc | mieć na celu coś, dążyć do czegoś

misterioso | tajemniczy

misurare | mierzyć

mobile | ruchomy

modesto | skromny

molteplice | różnorodny

mondano | światowy

morbido | miękki

mordere qc/qn (p. pass. morso, p. remoto io morsi, tu mordesti) | gryźć coś/kogoś

morente | umierający

muoversi (p. pass. mosso, p. remoto io mi mossi, tu ti muovesti) | ruszać się, poruszać się

N

narrare qc a qn | opowiadać coś komuś

nascondere qc/qn (p. pass. nascosto, io nascosi, tu nascondesti) | kryć, ukrywać coś/kogoś

nascosto | ukryty

né... né | ani... ani

nei panni di qn | w czyjejs skórce, jako ktoś

nei pressi di qc | w okolicy czegoś, w pobliżu, niedaleko czegoś

nei pressi di qc/qn | niedaleko czegoś/kogoś

nel contempo | jednocześnie

nel corso di qc | z biegiem czegoś (o czasie)

nel giro di qc | w przeciągu, na przestrzeni jakiegoś czasu

nell'ambito di qc | w ramach czegoś

nell'arco di qc | w ciągu jakiegoś okresu

nell'intento di fare qc | w celu robienia czegoś

nelle vesti di qn | w czymś stroju

nelle vicinanze di qc | niedaleko czegoś, w pobliżu czegoś

nello specifico | dokładniej

nobiliare | szlachecki

non di grande vanto | niezbyt chlubny

non meglio precisato | bliżej niesprecyzowany, bliżej nieokreślony

nonostante [+ congiuntivo] | chociaż

nonostante [+cong.] | pomimo że

nonostante ciò | pomimo to

nonostante qc | pomimo czegoś

notevolmente | znacznie

noto a qn | znany komuś

noto come | znany jako

noto | słynny, znany

nottetempo | w nocy, nocą

nudo | nagi

numeroso | liczny

nuovamente | znów, ponownie

nutriente | pożywny

nutrirsi di qc | żywić się czymś

O

obbligarsi a qc/fare qc | zobowiązywać się do czegoś/do robienia czegoś

obbligato a qc/fare qc | zobowiązany, zmuszony do czegoś/robienia czegoś

occhio! | uwaga!

odiato | znienawidzony

odierno | dzisiejszy

ogni quarto | co czwarty

ognuno (f. ognuna) (solo sing.) | każdy

oltre a qc/qn | oprócz czegoś/kogoś

oltre a qc/qn/fare qc | oprócz czegoś/kogoś/robienia czegoś

oltre | ponad

omaggiare qc/qn | składać hołd czemuś/komuś

omonimo | o tej samej nazwie

onnipresente | wszechobecny

ora | teraz

ornato da qc/qn | ozdobiony czymś/przez kogoś

ospitare qc/qn | gościć coś/kogoś

ossia | to znaczy

ostentare qc | obnosić się z czymś, afiszować się czymś

ottenere qc da qn (io ottengo, p. remoto io ottenni, tu ottenesti) | otrzymywać coś od kogoś

ovvero | to znaczy

P

paffuto | pyzaty, puciołowaty

parere (solitamente in 3 persona, lui pare, loro paiono, aus. essere, p. pass. parso, p. remoto lui parve, loro parvero) [+cong.] | wydawać się

pari | równy

partecipare a qc | brać udział w czymś

particolare | szczególny

passare a qc (con questo significato aus. essere) | przechodzić gdzieś, do czegoś

passare alla storia (aus. essere) | przechodzić do historii

passare vicino a qc/qn (in questo significato aus. essere) | przechodzić blisko czegoś/kogoś

patronale | patronacki

peculiare | charakterystyczny

peggio per qn | gorzej dla kogoś

peggiore | pogarszać się

pensile | wiszący

per cui | dlatego, z tego powodu

per l'appunto | właśnie

per l'esattezza | a dokładniej

per mano di qn | czyjąś ręką, z czymś udziałem

per mano di qn | z ręki kogoś

per quanto riguarda qc/qn | jeśli chodzi o coś/kogoś

per via di qc | z jakiegoś powodu

per volontà di qn | z woli kogoś

percorrere qc (p. pass. percorso, p. remoto io percorsi, tu percorresti) | przemierzać coś

perdere qc/qn (p. pass. perso, p. remoto io persi, tu perdesti) | tracić coś/kogoś

permettere qc a qn/a qn di fare qc (p. pass. permesso, p. remoto io permisi, tu permettesti) | pozwalać komuś na coś/komuś na zrobienie czegoś

perseguitare qn | prześladować kogoś

persino | nawet, wręcz

pertanto | w związku z tym, dlatego, zatem, więc

pesante | ciężki

pieno di qc | pełen czegoś

pittorresco | malowniczy

plurisecolare | wielowiekowy

poderoso | potężny

pontificio | papieski

popolare | ludowy

popolato da qn | zaludniony przez kogoś

popoloso | zaludniony

porre attenzione in qc (io pongo, p. pass. posto, p. remoto io posi, tu ponesti) | poświęcać uwagę czemuś

portare via qc | zabierać, wynosić coś

posto su qc | znajdujący się na czymś

potabile | pitny

potente | potężny, silny

potente | potężny, też: wpływowy

potersi permettere qc/di fare qc (p. pass. permesso, p. remoto io mi permisi, tu ti permettesti) | móc sobie na coś pozwolić

povero | biedny

preannunciare qc/qn | zapowiadać coś/kogoś

prediligere qc/qn (p. pass. prediletto, io predilessi, tu prediligesti) | preferować, przedkładać coś/kogoś

preesistente | już istniejący, istniejący wcześniej

pregiato | cenny, ceniony

prelevare qn da un posto | zabierać, zgarniać kogoś skądś (wbrew jego woli)

preminente | dominujący, przeważający, najważniejszy

prendere di mira qc/qn (p. pass. preso, p. remoto io presi, tu prendesti) | celować w coś/kogoś, brać na muszkę coś/kogoś, podejmować działania ukierunkowane przeciwko komuś

prendere il sole (p. pass. preso, p. remoto io presi, tu prendesti) | opalać się

prendere in giro qc/qn (p. pass. preso, p. remoto io presi, tu prendesti) | żartować z czegoś/kogoś

prendere parte a qc (p. pass. preso, p. remoto io presi, tu prendesti) | brać udział w czymś

prendere qc/qn a bersaglio (p. pass. preso, p. remoto io presi, tu prendesti) | brać coś/kogoś na celownik

prendersi cura di qc/qn (p. pass. preso, p. remoto io mi presi, tu ti prendesti) | zajmować się, opiekować się czymś/kimś

prenotare qc | rezerwować coś

preoccuparsi | martwić się

pressoché | nieomal, prawie

prevedere qc (p. pass. previsto, p. remoto, io prevedi, tu prevedesti) | przewidywać coś

principale | główny

pro capite | łac. na głowę

procedere (p. pass. proceduto, p. remoto io procedetti, tu procedesti) | przechodzić, iść dalej, kontynuować

proclamare qc | ogłaszać coś

prodigarsi per fare qc | dokładać wszelkich starań, żeby coś zrobić

profetico | proroczy

proibire qc a qn (io proibisco) | zabraniać czegoś komuś

prolifico | płodny, produktywny

prolungare qc | wydłużać coś

propenso a qc/fare qc | skłonny do czegoś/do robienia czegoś

proseguire | postępować, toczyć się

prospettico | perspektywiczny

proteso in avanti | wyciągnięty do przodu

proveniente da [+luogo] | pochodzący skądś

proveniente da qc/qn | pochodzący od czegoś/kogoś

provenire da qc/qn/un posto (io provengo, aus. essere, p. pass. provenuto, p. remoto io provenni, tu provenisti) | pochodzić od czegoś/kogoś/skądś

pur [+ gerundio] | pomimo, że

Q

qc giunge a qn (con questo significato solitamente 3 persona sing. e pl e aus. essere, p. pass. giunto, p. remoto giunse, giunsero) | coś dociera do kogoś

qc importa a qn | coś ma znaczenie dla kogoś

qc merita menzione | coś jest warte wspomnienia

quotidiano | codzienny

R

raccogliere qc (io raccolgo, p. pass. raccolto, p. remoto io raccolsi, tu raccogliesti) | zbierać coś

raccomandato da qn | polecany przez kogoś

raccontare qc a qn | opowiadać coś komuś

radere al suolo qc (p. pass. raso, p. remoto io rasi, tu radesti) | zrównywać z ziemią

raffigurante qc/qn | przedstawiający coś/kogoś

raffigurare qc/qn | przedstawiać coś/kogoś

raffinato | wyszukany

raggiungere un posto (p. pass. raggiunto, p. remoto io raggiunsi, tu raggiungesti) | docierać gdzieś

rallentare | zwalniać

rapidamente | szybko

recare il segno di qc/qn | nosić ślady czegoś/kogoś

recarsi a fare qc | udawać się, żeby coś zrobić

recarsi | udawać się

recente | niedawny, nowy, ostatni

reciso da qc/qn | obcięty przez coś/kogoś

recitare in qc | grać w czymś (np. w filmie)

recuperare qc da qc [un fiume, un lago] | dosł. odzyskiwać

rendere celebre qc/qn (p. pass. reso, p. remoto io resi, tu rendesti) | uczynić coś/kogoś znanym, dać czemuś/komuś rozgłos

rendere famoso qc/qn (p. pass. reso, p. remoto io resi, tu rendesti) | uczynić coś/kogoś znanym, przynieść czemuś/komuś sławę

rendere indimenticabile qc/qn | uwiecznić, upamiętnić coś/kogoś

rendere omaggio a qc/qn (p. pass. reso, p. remoto io resi, tu rendesti) | składać hołd czemuś/komuś

rendere qc [+ nome/aggettivo] (p. pass. reso, p. remoto io resi, tu rendesti) | sprawiać, że coś jest czymś/jakieś

rendere qc [+aggettivo] (p. passato reso, p. remoto io resi, tu rendesti) | sprawiać, że coś jest jakieś

rendere qn famoso (p. pass. reso, p. remoto io resi, tu rendesti) | czynić kogoś znanym

rendersi conto di qc (p. pass. reso, p. remoto io resi, tu rendesti) | zdawać sobie sprawę z czegoś

resistere a qc/qn | opierać się czemuś/komuś

respirare qc | oddychać czymś, wdychać coś

restare negli annali della storia (aus. essere) | zapisywać się na kartach historii

rettangolare | prostokątny

riaccompagnare qn a casa | odprowadzać kogoś do domu

riaperto a qn | ponownie otwarty dla kogoś

riassumere qc | podsumowywać, streszczać coś

ribadire qc (io ribadisco) | podkreślać, uwypuklać coś

ricco di qc | bogaty w coś

ricevere qc da qn | otrzymywać coś od kogoś

richiamare qc/qn | przywoływać coś/kogoś

ricondere qc a qc (io riconduco, p. pass. ricondotto, p. remoto io riconduco, tu riconducesti) | wywodzić coś z czegoś, sprowadzać coś do czegoś

riconoscere qc/qn | uznawać coś/kogoś

ricoperto di qc | pokryty czymś

ricordare qc/qn | pamiętać coś/kogoś

ricostruire qc (io ricostruisco) | odbudowywać coś

ridare vita a qc/qn | ożywiać, przywracać do życia coś/kogoś

riempire qc | wypełniać coś

riempirsi (p. pass. riempito) | wypełniać się

rievocare qc/qn | przywoływać, wspominać coś/kogoś

riferirsi a qc/qn (io mi riferisco) | odnosić się do czegoś/kogoś

rifiutare qc/qn | odrzucać coś/kogoś

riflettere qc | odbijać, odzwierciedlać coś

riflettersi in qc/qn | odbijać się, odzwierciedlać się w czymś/kimś

rifornire qc/qn di qc (io rifornisco) | zaopatrywać kogoś w coś

rifuggire da qc/qn | unikać czegoś/kogoś

rifugiarsi [a + nome della città, in + nome del paese, in città] | schronić się gdzieś, ukrywać się gdzieś

riguardante qc/qn | dotyczący czegoś/kogoś

rimanere (io rimango, aus. essere, p. pass. rimasto, p. remoto io rimasi, tu rimanesti) | pozostawać

rimanere incagliati (io rimango, p. pass. rimasto, aus. essere, p. remoto io rimasi, tu rimanesti) | ugrzęznąć, utknąć (np. na mieliźnie)

rimirare qc/qn | podziwiać coś/kogoś, zachwycać się czymś/kimś

rimproverare qc a qn/a qn di fare qc | ganić, upominać kogoś za coś/kogoś za robienie czegoś

rimuovere qc/qn da qc (p. pass. rimosso, p. remoto io rimossi, tu rimuovesti) | usuwać coś/kogoś skądś

rinascimentale | renesansowy

rinchiudere qc/qn in qc (p. pass. rinchiuso, p. remoto io rinchiusi, tu rinchiodesti) | zamykać coś/kogoś gdzieś

rinfrancesarsi | odświeżyć się

rinomato | sławny, słynny

rinunciare a qc/qn | rezygnować z czegoś/kogoś

riparare qc/qn da qc | chronić coś/kogoś przed czymś

ripido | stromy

ripieno di qc | nadziewany czymś

ripieno | nadziewany, faszzerowany

riposto | włożony, schowany

riprendersi da qc (p. pass. ripreso, p. remoto io mi ripresi, tu ti riprendesti) | odzyskiwać siły, wracać do formy

ripristinare qc | przywracać coś

ripristinato | przywrócony

risalente a qc | sięgający jakiegoś okresu, pochodzący z (np. jakiejś epoki)

risalire a qc (io risalgo) | sięgać jakiegoś okresu, roku

risistemato | naprawiony, odnowiony

risollevarsi da qc | podnosić się z czegoś

risparmiare qc/qn | oszczędzać coś/kogoś

rispecchiare qc/qn | odzwierciedlać coś/kogoś

rispettivamente | odpowiednio

rispetto a qc/qn | w stosunku do czegoś/kogoś, niż coś/ktoś

ritenere qc [+ aggettivo] | uważać coś za jakieś

ritrarre qc/qn (io ritraggo, p. pass. ritratto, p. remoto io ritrassi, tu ritraesti) | malować, rysować coś/kogoś, też: przedstawiać coś/kogoś

riunirsi (io mi riunisco) | zbierać się, gromadzić się

riuscire a fare qc (io riesco, aus. essere) | zdołać coś zrobić, udawać się komuś coś zrobić

rivedere qc (p. pass. rivisto, p. remoto io rividi, tu rivedesti) | dokonywać przeglądu, rewidować

rivelarsi in qc | przejawiać się w czymś

rivelarsi | okazywać się

riversare qc in qc | wlewać coś gdzieś

rivestire qc con qc | pokrywać coś czymś

rivivere (aus. essere, p. pass. rivissuto, p. remoto io rivissi, tu rivivesti) | odżywać

rivolgersi a qn (p. pass. rivolto, p. remoto io mi rivolsi, tu ti rivolgesti) | zwracać się do kogoś

rivolto verso qc/qn | skierowany ku czemuś/komuś

ruminante | przeżuwający

S

saccheggiato | splądrowany, ograbiony

salire la scala (io salgo, aus. essere) | wchodzić po schodach

salvare qc/qn | ratować coś/kogoś

saporito | smakowity, smaczny

sbagliarsi di grosso | grubo się mylić

sbattere con la testa contro qc | uderzać głową w coś

sbucare da qc | wychodzić z ciasnej przestrzeni do bardziej przestronnego miejsca, wynurzać się, wyłaniać się z czegoś

scappare da qc/qn/un posto (aus. essere) | uciekać od czegoś/kogoś/skądś

scappato da un posto | uciekający skądś

scartato da qn | odrzucony przez kogoś

sceneggiare qc | pisać scenariusz do jakiegoś filmu

schernire qc/qn (io schernisco) | wyśmiewać coś/kogoś, drwić z czegoś/kogoś

schierarsi al fianco di qn | stawać, walczyć u czyjegoś boku

scolpire qc/qn (io scolpisco) | rzeźbić coś/kogoś

scomodo | niewygodny

scomparire (io scompaio, p. remoto io scomparvi, tu scomparisti, p. pass. scomparso, aus. essere) | znikać

sconfitto | przegrany, pokonany

sconsigliato a qn | niewskazany dla kogoś

scoperto | odkryty

scoppiare (aus. essere) | wybuchać

scoprire qc/qn (p. pass. scoperto) | odkrywać coś/kogoś

scordarsi di qc/qn | zapominać o czymś/kimś

scortato da qn | eskortowany przez kogoś

scuro | ciemny

sdraiarsi su qc/qn | położyć się na czymś/kimś

secolare | wiekowy

sedere su qc (io siedo, aus. essere) | siedzieć na czymś

sedersi a un tavolo (io mi siedo, tu ti siedi, lui si siede, noi ci sediamo, voi vi sedete, loro si siedono, p. remoto io mi sedetti, tu ti sedesti) | siadać przy stole

sedurre qc/qn (io seduco, p. pass. sedotto, p. remoto io sedussi, tu seducesti) | uwodzić coś/kogoś

seduto | siedzący

segnare qc | znaczyć coś

seguinte | kolejny, następny

seguire qc/qn | podążać za czymś/kimś, śledzić coś/kogoś

selvatico | dziki

semicircolare | półkolisty, półokrągły

sentire il bisogno di qc/qn | czuć potrzebę, potrzebować czegoś/kogoś

senz'altro | bez wątpienia

senza dubbio | bez wątpienia

sereno | pogodny

servire come qc | służyć jako coś

servire da qc | posłużyć jako coś

severamente | surowo

severo | surowy (nauczyciel, kara)

sfidarsi | wyzywać jeden drugiego na pojedynek

sfilare lungo qc | defilować, maszerować wzdłuż czegoś

sfizioso | oryginalny, wymyślny

sfondare qc | wyważać, wybijać coś (np. drzwi, okno)

sfrecciare | pędzi

sfruttare qc/qn | wykorzystywać coś/kogoś

significativo | znaczący

sin da qc | już od czegoś

sino a qc/qn | aż do czegoś/kogoś

soffermarsi | zatrzymywać się, przystawać

soffriggere qc (p. pass. soffritto, p. remoto io soffrissi, tu soffriggesti) | podsmażać, przysmażać coś

soffrire per qc (p. pass. sofferto) | cierpieć z jakiegoś powodu

soggiornare a [+ città/in + paese] | przebywać gdzieś

sognante | rozmarzony, marzycielski

solenne | uroczysty, podniosły

sollazzevole | rozrywkowy

somigliante a qc/qn | przypominający coś/kogoś

sonoro | dźwiękowy

sontuosamente | bogato

suntuoso | okazały, wystawny

sopprimere qc/qn (p. pass. soppresso, p. remoto io soppressi, tu sopprimesti) | tłumić coś/kogoś

soprannominare qn | nadawać komuś jakiś przydomek, nazywać kogoś jakoś

sorgere (p. pass. sorto, aus. essere, p. remoto io sorsi, tu sorgesti) | wznosić się, powstawać

sorprendere qc/qn con qc (p. pass. sorpreso, p. remoto io sorpresi, tu sorprendesti) | zaskakiwać coś/kogoś czymś

sorprendere qn (p. pass. sorpreso, p. remoto io sorpresi, tu sorprendesti) | zaskakiwać kogoś

sorvegliare qc/qn | pilnować, nadzorować coś/kogoś

sostanzialmente | zasadniczo

sostenere qc (io sostengo, p. pass. sostenuto, p. remoto io sostenni, tu sostenesti) | twierdzić coś

sotterraneo | podziemny

sottile | cienki

sotto [+ nome di una festa, soprattutto Natale, Pasqua] | w okolicach jakichś świąt

sotto le stelle | *dosł.* pod gwiazdami, pod gołym niebem

sottolineare qc | podkreślać coś

sottoporre qc/qn a qc (io sottopongo, p. pass. sottoposto, p. remoto io sottoposi, tu sottoponesti) | poddawać coś/kogoś czemuś

sottoscritto | podpisany

sottrarre qc/qn a qc/qn (io sottraggo, p. pass. sottratto, p. remoto io sottrassi, tu sottraesti) | odejmować, podbierać, ujmować coś/kogoś czemuś/komuś

soverchiante | przewyższający liczebnie

spalmare qc su qc | rozsmarowywać coś na czymś

sparare a salve | strzelać ślepymi nabojami

spartirsi qc con qn (io mi spartisco) | dzielić się czymś z kimś (es. spartirsi il potere, il patrimonio, il bottino)

spazzare via qc | zmiatać coś

spedire qc a qn (io spedisco) | wysyłać coś komuś

spendere (p. pass. speso, p. remoto io spesi, tu spendesti) | wydawać (o pieniądzech)

sperare in qc | mieć nadzieję na coś, pokładać nadzieję w czymś

spettare a qn | należeć się komuś

spiare qc/qn | śledzić coś/kogoś

spiccatamente | wyraźnie

spingere qc/qn (p. pass. spinto, p. remoto io spinsi, tu spingesti) | popychać coś/kogoś

spirituale | duchowy

splendere | błyszczeć

splendido | cudowny, wspaniały

spostare l'attenzione su qc/qn | przenosić, kierować uwagę na coś/kogoś

spregiativamente | pogardliwie, pejoratywnie

spregiativo | pejoratywny, pogardliwy

spregiudicato | bez skrupułów

sprizzante | tryskający

spudoratamente | bezwstydnie

spuntare da qc | wystawać skądś

squallido | nędzny, żałosny, też: zaniedbany

squisito | pyszny

stabilirsi [a + nome della città, in + nome del paese, in un posto] | osiedlać się gdzieś

stando a qc/qn | według czegoś/kogoś

Stanlio & Ollio | Flip i Flap

stare in qc (aus. essere) | polegać na czymś

stimare [+ cong.] | szacować

stimato | uznany, szanowany

strano | dziwny

stravincere (p. pass. stravinto, p. remoto io stravinsi, tu stravincesti) | wygrywać, prześcigając znacznie rywali, zdobywać wiele nagród

stravolgere qc (p. pass. stravolto, p. remoto io stravolsi, tu stravolgesti) | wywracać do góry nogami coś

strepitoso | wspaniały

stretto | wąski

stringere qc/qn (p. pass. stretto, p. remoto io strinsi, tu stringesti) | ścisnąć coś/kogoś

struggente | rozdzierający

stufato | duszony

stupire qn (io stupisco) | zaskakiwać, zadziwiać kogoś

stupire qn con qc (io stupisco) | zaskakiwać kogoś czymś

stupire qn | zaskakiwać, dziwić kogoś

stupito da qc/qn | zaskoczony czymś/przez kogoś

su commissione di qn | na zlecenie kogoś

subire riduzioni (io subisco) | być pomniejszonym

suburbano | podmiejski

suggellare qc | przypieczętować coś

suggestivo | zachwycający, sugestywny

suicidarsi | popełniać samobójstwo

sull'istante | na oczekaniu

sulla sponda di qc | nad brzegiem czegoś

sulle tracce di qc/qn | na tropie czegoś/kogoś, śladami czegoś/kogoś

sullo sfondo di qc | na tle czegoś

suscitare qc in qn | wzbudzać coś w kimś

susseguirsi | następować po sobie

svelare qc | odkrywać, wyjawiać coś (np. tajemnicę)

svolgere qc (p. pass. svolto, p. remoto io svolsi, tu svolgesti) | wykonywać coś

svolgere un ruolo (p. pass. svolto, p. remoto io svolsi, tu svolgesti) | pełnić jakąś funkcję

svolgere una funzione (p. pass. svolto, p. remoto io svolsi, tu svolgesti) | pełnić jakąś funkcję

svolgersi (p. pass. svolto, solitamente si usa 3 persona sing. e pl., p. remoto si svolse, si svolsero) | odbywać się

T

talmente/così [+ aggettivo] che... | tak bardzo jakieś, że...

tanto che | do tego stopnia, że

tapparsi qc con qc | zatykać sobie coś czymś

tenere a qc/qn (io tengo, p. remoto io tenni, tu tenesti) | zależeć komuś na czymś

tenersi (solitamente 3 pers. sing. e pl. si tiene, si tengono, p. remoto si tenne, si tennero) | odbywać się

terminare qc | kończyć coś

terminare | kończyć się

tiepido | letni (np. o wodzie)

toccare qc/qn | dotykać coś/kogoś, też: poruszać kogoś

tortile | spiralny

tra le braccia | w ramionach

tracciare qc/qn | naszkicować coś/kogoś

tramandare qc a qn | przekazywać coś komuś (z pokolenia na pokolenie)

tramandato a qn | przekazywany komuś (z pokolenia na pokolenie)

trascorrere (p. pass. trascorso, p. remoto io trascorsi, tu trascorresti) | spędzać

trascurare qc/qn | zaniedbywać coś/kogoś

trattarsi di qc/qn | chodzić o coś/kogoś

triste | smutny

trovare le radici in qc | sięgać korzeniami do czegoś

truce | bestialski

tutt'altro che | w ogóle nie, wcale nie, bynajmniej nie

tutt'ora | do dzisiaj, po dziś dzień

U

uccidere qn (p. pross. ucciso, p. remoto io uccisi, tu uccidesti) | zabijać kogoś

ulteriore | kolejny

ultimamente | ostatnio

ultimo | ostatni

umile | pełen pokory, skromny

umiliante | upokarzający

una sorta di qc | pewien rodzaj czegoś, coś w stylu czegoś

una volta [+ participio passato] | po zrobieniu czegoś

una volta | kiedyś

unico nel suo genere | jedyny w swoim rodzaju

unirsi a qc/qn per qc/fare qc (io mi unisco) | dołączać do czegoś/kogoś w celu robienia czegoś/żeby coś zrobić

unirsi con qc/qn (io mi unisco) | łączyć się z czymś/kimś, dołączać do czegoś/kogoś

unitamente a qc/qn | razem z czymś/kimś

unito da qc/qn | zjednoczony przez coś/kogoś

unto con qc | natłuszczony czymś

urbano | miejski

uscire dall'ombra (io esco, aus. essere) | wychodzić z cienia

V

vale la pena fare qc (p. pross. è valse la pena, p. remoto valse la pena) | warto coś zrobić

vantarsi di qc/di fare qc | chlubić się czymś/robieniem czegoś

vasto | rozległy

veemente | intensywny, energiczny

vegliare su qc/qn | opiekować się, czuwać nad czymś/kimś

vendere qc a qn | sprzedawać coś komuś

venerare qc/qn | czcić coś/kogoś

verificarsi | mieć miejsce, wydarzyć się

vero e proprio | prawdziwy

vestito di [+colore] | ubrany w jakimś kolorze

vestito | ubrany

viario | drogowy

vicino a qc/qn | blisko czegoś/kogoś

vietato a qn | zabroniony komuś

vincente | wygrywający

violare qc | naruszać, łamać coś (np. przepisy, zakaz, prawo)

visitabile su prenotazione | możliwy do zwiedzenia po wcześniejszej rezerwacji

visivamente | optycznie

visto che | jako że, zważywszy na fakt, że

vivace | żywy, pełen życia

vivente | żywy, żyjący

volare | latać

volentieri | chętnie

volontariamente | dobrowolnie

vuoto | pusty

Z

zampognaro | dudziarski, dotyczący dud i dudziarzy

zittirsi (io mi zittisco) | ucichnąć, zamilknąć